

Liperin kunnan lausunto Pohjois-Karjalan työllisyysalueen palvelusuunnitelmasta 2026

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 247

522/00.04.01.00/2025

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen järjestämisvastuusopimuksen mukaisesti työllisyysalueen palvelut määritetään vuosittain tarkistettavassa palvelusuunnitelmassa. Palvelusuunnitelma muun muassa ohjaa lakisääteisten palvelujen järjestämistä, määrittää työllisyysalueen ja kumppaneiden välistä yhteistyötä sekä ohjaa palvelujen kehittämistä. Palvelusuunnitelma sisältää työllisyysalueen vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet. Palvelusuunnitelma hyväksytään talousarvion yhteydessä.

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunta on päättänyt hyväksyä esityksen Pohjois-Karjalan työllisyysalueen palvelusuunnitelmasta 2026 ja pyytää palvelusuunnitelmasta lausuntoa työllisyysalueen kunnilta. Lausunnot tulee toimittaa Joensuun kaupungin kirjaamoon, kirjaamo@joensuu.fi 5.11.2025 mennessä.

Lausunto

Yleistä

Palvelusuunnitelma on selkeä ja tiivis kokonaisuus. Siinä on huomioitu sekä lakisääteisten että niitä täydentävien työllisyystoimien kirjo varsin kattavasti ja siten se pääosin vastaa työllisyysenhoidossa odotettavissa oleviin muutostarpeisiin.

Suunnitelmassa on asianmukaisesti reagoitu muun muassa yleiseen taloustilanteeseen, mahdollisiin lainsäädäntömuutoksiin sekä työllisyysalueen kiristyvään talouskehitykseen.

Palvelusuunnitelmassa mainitut yleiset tavoitteet ovat kannatettavia sekä maakunnan että yksittäisten kuntien näkökulmista. Koko työllisyysalueen yhteisen ja sitoutuneen ekosysteemityön kautta Pohjois-Karjalassa on hyvät mahdollisuudet rakentaa toimiva ja ennen kaikkea asiakastarpeisiin pohjautuva työllisyystoimien kokonaisuus.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelusuunnitelmaan nostetut toiminnalliset tavoitteet ovat oikein valitut, mutta tuollaisenaan hieman puutteelliset.

Vaikuttavuusnäkökulmaa on huomioitu aiempaa paremmin ja tavoitteiden toteumat ovat helposti mitattavissa.

TNO-hankkeen asiakasmäärää ja toimintamallien juurruttamista koskeva tavoite on tarpeellinen, mutta tavoitetta tulee laajentaa siten, että työllisyysalue verkostoineen tulee turvaamaan työnhakija-asiakkaiden systemaattisen ohjautumisen myös kuntien täydentäviin työllisyyspalveluihin sekä maakunnassa toteutettaviin muihin työllisyys Hankkeisiin. Tästä mm. palvelujen täyttöastetta kuvaavasta tavoitteesta tulee sopia ja sitä myös voida seurata jatkuvan tilastoseurannan ja vaikuttavuusarvioinnin kautta kuntakohtaisesti.

Muualla ko. palvelusuunnitelmassa tähän viitataan, mutta asian painoarvon vuoksi se on syytä esittää erikseen myös toiminnallisten tavoitteiden taulukossa. Työllisyysalueen järjestämisvastuut ovat toki laissa tarkasti määriteltyjä, mutta se ei saa estää tiivistä ja joustavaa, ja jo resurssinäkökulmastakin järkevää yhteistä tekemistä koko verkoston kesken.

Työllisyysalueen hallinto

Liperin kunnan näkökulmasta työllisyysalueen hallinto ja organisoituminen ovat ensimmäisen toimintavuoden aikana osoittautuneet toimiviksi. Kuntia on kuultu ja asioita valmistellaan yhteistyössä.

Eri organisaatioiden henkilöstöjen perehdyttämiseen ja osallistamiseen muun muassa olemassa oleviin toimintatapoihin ja niiden kehittämiseen kannattaa kiinnittää jatkuvaa huomiota. Myös arjen työssä olennaisen tiedon tunnistaminen ja välittäminen on tärkeää työn tehokkuuden ja henkilöstön työhyvinvoinnin kannalta.

Työllisyysalueen lakisääteisten palvelujen sekä kuntien työllisyyteen ja elinvoimaan liittyvien yhteistyörakenteiden luominen on nyt hyvällä alulla ja tätä työtä kannattaa edistää pitkäjänteisesti koko verkostossa.

Palvelut

Työllisyyspalvelujen ja niitä tukevien palvelujen tavoitettavuus ja tarvelähtöisyys työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille on ensiarvoista. Siten työllisyysalueen, sen muodostamien kuntien sekä hyvinvointialueen yhdessä tuottamat lakisääteiset sekä niitä tukevat ja täydentävät palvelut tulee kyetä järjestämään siten, että kokonaisuus olisi sekä henkilöstön että asiakkaan näkökulmasta mahdollisimman selkeä.

Nykyisessä muutosvaiheessa tässä ymmärrettävästi on vielä kehitettävää, mutta tärkeää on verkoston yhteinen näkemys muutoksen suunnasta. Kokonaistavoitteenahan on entistä tehokkaammin edistää työnhakijoiden työllistymistä ja tarjota uudenlaisia malleja osaavan työvoiman saatavuuteen.

Tämä myös edellyttää kykyä tunnistaa ja tarjota ratkaisuja asiakkaiden yksilöllisiin palvelutarpeisiin.

Konkreettisia palveluprosesseja ja niiden muutostarpeita tulee tarkastella avoimesti ja kriittisesti henkilöstöä osallistaen. Erityisesti työnjakoon ja tiedonvaihtoon liittyvät käytännön toimintatavat edellyttävät kehittämistä ja ennakoluulottomia kokeiluja.

Monialaiseen yhteispalveluverkostoon kannattaa työllisyystoimissa panostaa, oli sitten kyse nuorista tai mistä muusta tahansa työllisyydenhoidon asiakasryhmästä tai vaikkapa yrityskentästä työnantajina. Kyseessä on ns. yhden luukun toimintamalli, joka pyrkii jo ennaltaehkäisevästi tarjoamaan kattavaa valmennustukea niille työnhakijoille, joille se on ajankohtaista.

Palvelu on tärkeää järjestää lähipalveluna, kuten myös ”digiluukun” kautta. Toimintamalli edellyttää usean eri toimijan sitoutumista ja sitouttamista sen edistämiseen, mutta meneillään olevassa muutoksessa joka tapauksessa vaaditaan rohkeata kehittämistä jokaisen toimijan osalta.

Lopuksi

Muutos haastaa, mutta samalla myös tarjoaa mahdollisuuksia uusille työllisyydenhoidon tavoille. Palvelumalleja ei ole tarpeen rajata liian tiukasti, vaan säilyttää mahdollisuus muotoilla niitä niin työllisyysalueen kuin kuntien tasolla työnhakijoiden ja työnantajien yksilöllisistä tarpeista lähtien.

Työllisyysalue vastaa lakisääteisistä työllisyystoimista, mutta yksittäisillä kunnilla on ratkaisevan tärkeä roolinsa täydentävien työllisyyspalvelujen tuottajina. Vain käytännössä toimivien alueellisten ja paikallisten kumppanuuksien kautta on mahdollista saavuttaa sitä todellista vaikuttavuutta, jota uudella työllisyyspalvelumallilla lähdettiin tavoittelemaan.

Vaikutusten arviointi	Pohjois-Karjalan työttömyys on korkealla tasolla. Tilanne edellyttää talouskasvun lisäksi systemaattisesti toimivaa ja muutosmyönteistä työllisyydenhoidon verkostoa työmarkkinoiden kohtaanto-ongelman helpottamiseksi.
Valmistelija	Työllisyyspalveluvastaava
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Liperin kunnanhallitus antaa yllä kuvatun lausunnon Pohjois-Karjalan työllisyysalueen vuoden 2026 palvelusuunnitelmasta.

Päätös Liperin kunnanhallitus päätti antaa yllä kuvatun lausunnon Pohjois-Karjalan työllisyysalueen vuoden 2026 palvelusuunnitelmasta.

Ote kirjaamo@joensuu.fi

Lisätietoja Työllisyyspalveluvastaava, p. 050 430 6039